

Op woensdag 17 maart jl. hielden wij in samenwerking met de federatie van socialistiese jongeren werkgroepen REVOLTE, een protestmeeting tegen het proces tegen de Tsjechische revolutionairen in Praag. Sprekers waren Herman Pieterse van REVOLTE en Theo Wiering van de Nederlandse Sektie van de Vierde Internationale (revolutionair marxistische tendens). De avond stond onder voorzitterschap van Igor Cornelissen. Wij publiceren hier achtereenvolgens de openingsrede van Igor Cornelissen, de rede van Herman Pieterse, de rede van Theo Wiering en open brief aan de Tsjechoslowaakse regering, alsmede onze eigen verklaring naar aanleiding van deze protestmeeting.

opening

Kameraden, aanwezigen,

In de burgelijke pers hebben we bitter weinig kunnen lezen over het proces, dat op het ogenblik aan de gang is tegen 19 Tsjechoslowaakse revolutionaire socialisten, die beschuldigd worden van 'subversieve acties' en van 'trotskisme'. Vergelijk dat eens met de situatie in 1968 voor en na de inval van de landen van het Warschaupact. TOEN waren de gebeurtenissen spectaculair. Na Oost-Duitsland in 1953 en Hongarije in 1956 leek het er op alsof een onafhankelijk socialistisch regime een kans had. Ongetwijfeld broede in vele burgelijke achterhoofden de illusie dat die onafhankelijkheid zou leiden tot een niet-socialistische of zelfs anti-socialistische samenleving. Het anti-burocratische volksverzet in die landen, dat voor een deel spontaan was, werd bloedig gesmoord onder druk van de Sowjet-Unie. Tsjechoslowakije betekende een nieuwe ervaring. De gebeurtenissen hebben volop aandacht gekregen in de kranten. Met de val van de liberale communist Dubček ebde de belangstelling weg. Toch is het proces waarover wij vanavond spreken, essentieel voor de vraag welke kant Tsjechoslowakije en in feite heel Oost-Europa heen gaat. Want zoals in de dertiger jaren in de Sowjet-Unie blijkt het Trotskisme de hoofdaangeklaagde. Toen Stalin en trawanten Boecharin, Zinowjew, Kamenev, Radek voor het gerecht sleepten en een groot deel van de leiding van het Rode Leger uitmoordden, enkele jaren voor de inval van de nazi's, was zijn angst, dat deze mensen -- die in werkelijkheid al lang met het Trotskisme hadden gebroken -- een alternatief zouden kunnen gaan vormen voor crisis-tijden. Daarom moesten de meest krankzinnige beschuldigingen worden geconstrueerd. Tienduizenden communisten werden geofferd. Op het 20 ste partijcongres van de CPSU in 1956 heeft Chroesjtsjov onthuld hoe onschuldige communisten tot een bekentenis werden gedwongen. Partijgetrouwe communisten in het Westen konden hun ogen en oren niet geloven. Totdat duidelijk werd dat deze onthullingen van Chroesjtsjov -- hoewel zeer onvolledig -- op de werkelijkheid berustten.

Maar in de jaren na de oorlog hebben dergelijk politieke processen waarbij verbindingen werden geconstrueerd met buitenlandse inlichtingendiensten ook plaatsgevonden in Tsjechoslowakije en andere Oosteuropese landen. Ook processen die bleken in elkaar gedraaid te zijn. Opnieuw waren later de aan het bewind zijnde regimens gedwongen duizenden te rehabiliteren; velen postuum.

De inval in Tsjechoslowakije heeft de klok tijdelijk terug gezet. Opnieuw staan socialisten terecht op beschuldiging van Trotskisme en van 'subversieve acties'. Ik heb de publicaties van deze jongeren, die behoren tot de Revolutionair Socialistische Partij, maar voor een deel kunnen lezen, omdat er in het westen maar weinig van bekend is geworden. Maar wat ik er van heb gelezen en erover heb gehoord wijst niet in de richting anti-socialisme maar juist in de richting van een verbreding van het socialisme en een fundamentele correctie op het gecorrumpeerde systeem in de Oosteuropese landen. We hebben hier duidelijk te maken met een groep, die nog, om zo maar eens te zeggen, zoekend was. Zij lazen, bestudeerde en vertaalden Djilas,

zowel als Trotski, Kollontai, zowel als Ernest Mandel. Maar voor alles verklaarden zij zich solidair met de oproep van Che Guevarra: "Scheep twee, drie, vier Vietnams" en de strijd van de Franse arbeiders en studenten in mei-juni 1968 was hun strijd. Dat hebben zij duidelijk gezegd en geschreven.

Het proces dat nu plaatsvindt, en dat vele malen is uitgesteld, voltrekt zich in de sfeer van interburokratische gevechten. Partijleider Husak, die met de zegen van Breznjew en de andere Russische partijleiders aan de macht kwam, bevindt zich tussen twee vuren. Aan de ene kant zijn er de oude stalinisten, die graag een proces 'in ouderwetse sfeer' willen zien en de aangeklaagden in samenhang willen brengen met imperialistische doeleinden. Aan de andere kant zijn er de rustigen, zoals Husak zelf, die wel de Russische inval goedkeuren en zelfs toejuichen, naar geen bloedbad willen, en ook, om praktische redenen, de arbeiders en intellectuelen niet van zich willen vervreemden.

Wij, vanavond, spreken niet namens een van de twee groepen. Dit is geen forum, waarin zorgvuldig alles gewikt en gewogen wordt zonder dat er een duidelijke uitspraak komt. Wij zijn hier bijeen gekomen om onze solidariteit met deze jonge Tsjechoslowaakse socialistische betuigen, die veroordeeld dreigen te worden, omdat zij definitief wilden breken met alle stalinistische en neo-stalinistische theorieën en praktijken, die de linkse beweging in de laatste veertig jaar al zo ontzettend veel schade hebben berokkend.

In Tsjechoslowakije vormen deze jonge revolutionaire socialistische de schakel tot de meest authentieke gedachten van de Russische Oktober-revolutie.

Igor Cornelissen.

de r.s.p.

Kameraden,

Als we het huidige proces in Praag volledig willen begrijpen, zullen we eerst moeten nagaan, wat de ontwikkeling is geweest die ertoe heeft geleid. In januari 1968 werd de "diehard" stalinist Novotny als leider van de Tsjechoslowaakse Kommunistische Partij vervangen door Dubcek. De ontwikkelingen daarna gaven de Krenlin-burokraten de opvatting, dat ze nodig moesten ingrijpen. Voor en na deze interventie van 21 augustus 1968 zijn er in Tsjechoslowakije verschillende oppositionele revolutionair-socialistische groepen ontstaan, en onstreeks de jaarwisseling '69-'70 werd een aantal leden van de nieuwe Revolutionaire Socialistische Partij van Tsjechoslowakije gearresteerd. Tegen deze jonge revolutionairen is nu, op 1 maart, in Praag het proces begonnen. Ik zal nu proberen, globaal een indruk te geven van deze ontwikkeling in de afgelopen drie jaar, en vooral ingaan op de revolutionaire groepen die er zijn ontstaan.

Wat was er in werkelijkheid aan de hand in de periode voor 21 augustus 1968?

De partijleiding van de C.P. stelde zich toleranter op, veel toleranter zelfs dan ooit tevoren. Ze stond een vrijere meningsuiting toe en voerde een aantal economische maatregelen door, die tot doel hadden het economische leven weer op gang te krijgen, en tegelijkertijd het konsumptieniveau van de bevolking te verhogen. Zij veroverde zich dan ook een zeer grote populariteit.

Het programma voor de langere termijn werd vooral ontwikkeld door de ekonoom Ota Sik. De Sik-hervormingen betekende een economische decentralisatie van de financiële rentabiliteit per bedrijf. In plaats van de stroeve, bureaucratiese, planning vanaf de top zou er een grotere bevoegdheid komen bij leidingen van de afzonderlijke bedrijven. Deze opvattingen tonen duidelijk aan, welke sociale laag de Dubcek-leiding vertegenwoordigde. Die van technokraten, van de fabrieksdirecteuren.

Maar was er een stroming, die de richting in wilde van herstel van het kapitalisme, zoals de Sowjet-burokraten beweerden bij het rechtvaardigen van hun interventie? Ook al is het juist, de Sik-hervormingen te karakteriseren als een rechtser beleid, herstel van het kapitalisme betekenden zij geenszins.

Moeten we nu de lijn van Dubcek en de zijnen daartegenover de lijn van de socialistiese democratie noemen? Ook dat zou een oppervlakige benadering zijn. De macht bleef, ook in de zogenaamde Praagse Lente, stevig in de handen van een kleine, burokratische elite, zij het dat nu de vertegenwoordigers van de technokraten de lakens uitdeelden. Heel duidelijk blijkt dit uit de wettelijke inperking van de arbeidersraden, die gedurende de lente en zomer van 1968 in vele fabrieken ontstonden. De arbeidersraden werden, onder het mom van een wettelijke bevestiging van hun positie, gereduceerd tot economiese controle organen.

Althans, dat was de bedoeling. Ook na de wettelijke regeling ontwikkelden deze raden zich verder. Er waren 600.000 man interventietroepen nodig om hun bestaan te snoren. Dat de Dubcek-leiding ook niet onafhankelijke was van de Russiese burokratie bleek bij overleg van Cierna en Bratislava. Volgens de slechtste tradities van de geheime diplomatie werd daar over, naar vooral zonder, het Tsjechiese volk beslist.

Waarom moesten Brezjnjew en Kossygin echter toch tot interventie besluiten? Het antwoord op deze vraag ligt in het stelsel waarin zij de absolute topositiese bekleeden, het stelsel van de burokratie, het internationale stalinisme.

Overal werd in 1968 de crisis van het stalinisme manifest. In de Sowjet Unie ontwikkelde de nog in hoofdzaak tot intelektuelen beperkte oppositiebeweging zich tot een niet meer te stoppen, alleen nog maar afteremmen, golf. In Polen was bruut politiegeweld, naast langdurige gevangenisstraffen, het enige middel waarmee jonge arbeiders en studenten onderdrukt konden worden. Hoe lang dit op ging hebben we pas nog kunnen zien. In Frankrijk bleek de PCF, tijdens de mei-beweging, de ordehandhaver eerste klas, waardoor zij iedere geloofwaardigheid als anti-kapitalistiese beweging definitief verloor, terwijl zij aan haar linkerzijde een brede, revolutionaire groep, van vooral jongeren zag ontstaan. En tot slot, in tsjecho-Slowakije waren er ontwikkelingen gaande waarvan ze wist waar ze vandaan kwamen en slechts kon vrezen waar ze heengingen.

Het is de mogelijkheid van het óverslaan van de beweging voor een werkelijke arbeiders-democratie, voor de arbeidersraden geweest, die Brezjnjew slapeloze nachten bezorgde. En wat voor ideeën konden de Duitse, Poolse, Russiese arbeiders wel niet krijgen, als ze hoorden dat de Tsjechiese Kommunistiese partij een begin zou maken met herstel van de interne partijdemocratie??

Zo werden de stalinisten die hun buro's zagen wankelen met behulp van meer dan een half miljoen "bevriende" soldaten tanksgewijs in het zadel gehouden. Hun totale isolement tijdens de laatste dagen van augustus '68 aksentueerde de crisis van het stalinisme alleen maar op een nog opvallender wijze.

Wat voor groeperingen zijn er nu vóór en na de inval in Tsjecho-Slowakije ontstaan? Als we even afzien van de talloze kulturele en literair gerichte groepen, die vooral tot doel hadden overal te kunnen spreken, buiten het kors et van de Cp. en haar nantelorganisaties, dan worden de politieke groepen alleerst gekarakteriseerd doordat ze zich op een socialisties revolutionaire grondslag plaatsen. De meeste groepen tonen zich daarbij linkse kritisi van de burokratie, hoe ongearticuleerd die opstelling verder ook is.

Eén van de groepen, die voor de interventie ontstond is de Klub van Revolutionaire Linksen. Dat was vooral een politieke diskussieklub, die met name debatteerde over de kwesties van arbeidersdemocratie, arbeiderskontrolle en diktatuur van het proletariaat. Deze klub is een voorbeeld van de verdwijning van de politieke apatie, en de nieuwe interesse in de problemen van de socialistiese strategie, die zich destijds in Praag voordeed.

De groep gaf een blad uit waarvan twee nummers verschenen. Uit een artikel, van ene Fischer, zal ik een paar passages voorlezen, om hun politike oriëntering te illustreren:

" Een histories heel belangrijk voorbeeld, Joegoslavië, toont ons, dat waar de markteconomie (met zijn behoeften) overheerst -- en dat is het geval bij het nieuwe ekonomiese siesteen -- de instellingen van arbeiderszelfbeheer snel doctiele instrumenten van het technokratische beheer door de fabrieksdirekteuren worden. Bovendien is het niet waar, dat in de Joegoslaviese maatschappelijke struktuur de belangen van de fabrieksdirekteuren automatisch samenvallen met de belangen van de arbeiders.

De Joegoslavische ondernemingen worden geacht geëxploiteerd te worden, in overeenstemming met de verlangens van de arbeiders. De direktoren buiten de arbeiders echter bij duizenden uit om de arbeidsproduktiviteit te vergroten. Ze houden zich stil over de groeiende werkloosheid in hun land. En ze zeggen niets over de emigratie van arbeiders, die, vanuit het standpunt van de Joegoslavische staat, een van de beste middelen is geworden om het evenwicht op de betalingsbalans te herstellen.

Voor ons moet het programma van arbeiderszelfbeheer een totaal andere inhoud hebben. We moeten duidelijk begrijpen, dat zelfbeheer geen zuiver formele instelling kan zijn. We moeten niet vergeten, dat Marx het principe van het zelfbeheer slechts effectief vond, als de totaliteit van het politieke siesteen van de maatschappij in handen was van de arbeiders, of tenminste van hun politieke vertegenwoordigers, die niets anders kan zijn dan de authentieke revolutionaire partij.

In het huidige ontwikkelingsstadium begint een belangrijk probleem gesteld te worden. De kwestie is te weten of, boven de eis van zelfbeheer, ook de eis van (als een eerste etappe) effectieve garanties van het stakingsrecht gesteld gaat worden. In feite is het zo, dat, als het nieuwe economische siesteen van professor Ota Sik toegepast wordt, de arbeiders geen enkele sociale garantie zullen hebben".

Tot zover het stuk van Fischer, dat verder dieper ingaat op de vraagstukken van socialistische democratie en van de rechten van de organen van zelfbeheer. Het stuk omschrijft verderop de democratische zelfbeheerorganen in de bedrijven als de basiselementen van de socialistische democratie. Alléén deze elementen vormen er een garantie voor, dat de socialistische democratie gehandhaafd wordt.

Het is duidelijk, dat dit niet het stuk is van een burgerlijk denokraat, die het kapitalisme wil herstellen, maar van iemand, die zich stelt op een socialistisch revolutionair standpunt uit de beste Leninistische tradities.

Met de inval moesten de ontstane groepen ondergronds gaan werken. Een laatste opbloei van vrije democratische discussie onder de Tsjechische socialisten vond plaats tijdens het veertiende partijcongres van de Tsjechische Kommunistische Partij, dat illegaal tijdens de inval in een Praagse fabriek werd gehouden.

Na de interventie van 1968 bleven velen in verzet. In november '68 vond een driedaagse studentenstaking plaats. Tijdens de actie werden veel kontakten gelegd met arbeidersgroepen uit Praag en omgeving, die zich solidair verklaarden met de studenten. Deze acties hadden een tamelijk open organisatie; meestal werden teksten, pamfletten e.d. met naam en soms ook wel met adres ondertekend. Uit de studentenstaking is de Revolutionaire Jeugd Beweging voortgekomen. Deze bestond vooral uit studenten, hoewel ook een aantal jonge arbeiders zich aansloten. Het oprichtingsmanifest van de Revolutionaire Jeugd Beweging begint als volgt:

"Levend in een maatschappelijk siesteen, waarin de kapitalistische produksiewijze en de kapitalistische produksieverhoudingen zijn afgeschaft, maar waarin geen begin is gemaakt met de opbouw van een socialistische en democratische maatschappij, en geleid door de gedachte van verzet tegen het misbruik, dat het lot is van de kommunistische idealen, en door de gedachte dat wij het recht en de plicht hebben actief te strijden voor het realiseren van deze idealen tegen aldegene die ze hebben onteerd en misbruikt proclameren wij de oprichting van de Revolutionaire Jeugd Beweging. Wij zijn er van overtuigd, dat de weg van het Tsjechoslowaakse volk naar het socialisme, evenals die van het volk van de USSR en van de zogenaamde volks-democratieën, de weg zal zijn van de vernietiging van de bureaucratiese machinerie, van eliminering van de bureaucratie als sociale laag en van het instellen van het siesteen van zelfbeheer. Dit siesteen van zelfbeheer moet op alle terreinen van het maatschappelijk leven gerealiseerd worden: op de produksieplaatsen, waar het de uitdrukking van de politieke en economische macht moet zijn in de vorm van arbeidersraden. Dit siesteen van zelfbeheer zal de verwezenlijking van de aktiviteiten van het scheppende proces van elke arbeider mogelijk maken. zal de noodzakelijke premissen scheppen voor de wetenschappelijke en technologiese revolutie die de onderkonsumptie en de maatschappelijke ongelijkheden, die eruit resulteren, zal doen verdwijnen. Hetzelfbeheer en zijn maatschappelijke konsekwenties, toegepast op internationale schaal, zullen uitlopen op het verdwijnen van de staatsorganisatie en haar instellingen.

De weg die ons land doorlopen heeft sinds de maand januari vormt de voorwaarde voor het doorlopen van deze revolutionaire weg. Deze weg is onderbroken door de vijf landen van het Warschau-pakt.

Het manifest gaat dan verder over het permanente revolutionaire proces van strijd tegen de burocratie. Het strategische doel wordt als volgt aangegeven:

"Deze antiburocratische strijd kan uitlopen op de politieke revolutie in alle landen van het socialistische blok, die 300 miljoen mensen omvatten. Hele volkeren bevrijden en zo een nieuwe periode van opbouw van het socialisme insluiden. Hij zal samengaan met de revolutionaire anti-imperialistische strijd in de Westerse landen. Dit dubbele proces, zowel in het Oosten als in het Westen, tesamen met de revolutionaire beweging van de derde wereld, zal ons brengen naar de wereldrevolutie."

Organisatories van de Revolutionaire Jeugd Beweging nog een, de omstandigheden in samenwerking genomen, relatief los verband. Met de ontwikkeling van de eerste normalisering, en later consolidatie, gedoemde repressie, geraad aan de kapitalatie van de zogenaamde 'progressieve' vleugel van de burocratie onder leiding van Dubcek kwam er het inzicht dat er meer nodig was. De repressie kwam geleidelijk aan op gang: de kommunistische partij werd gezuiverd en een vinder die weinig met de statuten van de partij te maken had. De nieuwwalle werden onder stevige controle gebracht. Verscheidene prominente oppositionelen werden gearresteerd, of inagen huisarrest. In april '69 was het dan zover dat Dubcek, die alles geschikt had, gewipt kon worden. Zijn lijtenweg ging via diverse politieke functies, een kortstondig vabarschaarschap, tenslotte naar het enig nogelijke eindstation: rovement uit de partij.

De inzichten die de Tsjechoslowaakse linkse revolutionairen tenslotte ontwikkelden, waren even duidelijk als de ontwikkelingen die ze hadden voortgebracht. Er was meer nodig dan alleen een losse groep. Voor het effectief leiding geven aan de antiburocratische arbeidersstrijd was een nieuwe partij nodig. In de zomer van '69 komt dan ook uit de Revolutionaire Jeugd Beweging de Revolutionair Socialistische Partij van Tsjeche-Slowakije voort. Politiek was dit een immense stap vooruit. Voortaan kon niet meer vertrouwd worden op de een of andere 'progressieve' vleugel van de burocratie. Op het organisatorische vlak werd nog wel een drukke discussie gevoerd over het democratische centralisme. Geen wonder als je bijna vijfentwintig bent in de immense worstrachine van het stalinisme. Politiek werd een uitgebreide discussie ingezet, waarvan sommige stukken, die West-Europa bereikten, een goed idee geven van de serieuze en grondige aanpak. De RSP gaf tenslotte in '69 een boek uit met basis-opleidingsteksten van het marxisme. Verschillende anti-stalinistische stromingen zijn vertegenwoordigd in dit boek, dat 'De basis van het systeem' heet. Van dit boek konden duizend exemplaren illegaal worden verspreid.

De RSP heeft zijn aanhang in het studentenmilieu, evenals in de onofficiële vakbondskomitees in Praag. Vooral in de metaal heeft ze een zekere invloed. De grote zwakte van de RSP ligt in het feit dat ze buiten Praag nauwelijks contacten heeft.

De Revolutionair Socialistische Partij speelde een belangrijke rol bij de demonstraties van 21 augustus '69, de eerste verjaardag van de interventie. De partij was in staat in Praag een pamflet in een oplage van 100.000 te verspreiden, dat opriep tot de zo geslaagde boycot van het openbare leven van 21 augustus '69.

In een dokument uit dezelfde tijd ontwikkelt de RSP de lijn van de internationale anti-burocratische revolutie verder dan voorheen door bijvoorbeeld de revolutionaire Jeugd Beweging was gebeurd. Het stuk ontwikkelt de ideeën van de arbeiderskontrolle, als eerste stap op weg naar het arbeiderszelfbestuur.

'Het is jullie recht en plicht te weten hoe de leiding van je bedrijf funktioneert, welke pressie er op haar wordt uitgeoefend door de hogere organen, door het ministerie, door het partij-apparaat, te weten wat de prijzen zijn van grondstoffen en materiaal, de prijzen van de produkten en hun bestemming. Het is je recht en plicht te weten of je werkt voor de konsumptie of voor een andere produktie, dan wel voor een voorraad. Het is onontbeerlijk te weten welke beloning, gratifikaties, premies en zo de leden van de economiese leiding ontvangen. Dit recht op arbeiders-kontrolle, verdedig het uit jezelf; geen deelneming aan het beheer, maar arbeiderskontrolle vandaag en het beheer van de ekonomie door de arbeiders zelf morgen - dat is ons programma na het grijpen van de politieke macht door het Tsjechoslowaakse volk'.

Over de Dubcek-leiding zegt het dokument het volgende:

'Wij geloven niet in het aktie programma van de kommunistiese partij van Tsjecho Slowakije, we weten dat het menselijk is en dat het geschreven is met de beste bedoelingen en dat wij het met veel punten eens kunnen zijn; maar wij realiseren ons dat het gaat om een programma van de liberale vleugel van de C.P. en dat zijn doeleinden moeten botsen (en dat hebben we allemaal gezien in augustus) met die van de internationale burokratie, geleid door de heren van het Kremlin. De invasie van augustus heeft bewezen dat dit programma niet geldig is, omdat het niet te realiseren valt. Wij geloven niet meer aan het sisteem waarin een leiding, hoe menselijk ook, als die van Dubcek, kan beslissen voor de arbeiders en zonden de arbeiders, omdat de arbeiders zelf over hun eigen lot moeten beslissen. Wij geloven niet in het socialisme in één land, noch dat de macht van de burokratie kan worden omvergeworpen in een klein geïsoleerd Tsjecho Slowakije, dat dan voortaan zijn eigen weg zou gaan, naar een socialisme met een menselijk gezicht. Want er is maar één socialisme!'

Aan het eind van 1969 en het begin van 1970 kwamen er berichten door van arrestaties van mensen die werden aangeduid als trotskisten. Deze arrestaties kwamen na een uitgebreid offensief op het repressie-front, van de ultra stalinistische vleugel van de burokratie. Deze vleugel had zich kort voor het plenum van het centraal komitee van 25 september 1969 geïsoleerd als het 'Linkse Front'. Als je weet wat hun politieke eisen waren en op welke manier die eisen kracht bijgezet werden, zie je welke hypokrisie, welke onzinnige betekenis het woord links in deze uitdrukking heeft. Het is een teken van de desoriëntering tengevolge van de crisis van het stalinisme, dat de termen links en rechts maar gebruikt worden alsof het verwisselbare plaketkétten zijn. De Tsjechoslowaakse burokraten zijn wel heel ver verwijderd van elke politieke analyse; verradelijkheid en hypokrisie hebben de plaats ingenomen van solidariteit en politieke theorie.

Maar nu verder over de arrestaties.

Na enige tijd werd duidelijk dat het om 19 kameraden ging, leden van de Revolutionaire Socialistiese Partij van Tsecho Slowakije. Onder hen zijn de leraar Piotr Uhl, die beschouwd kan worden als de leider van de groep, de West-Berlijnse studente Sibille Plogstedt, en verder Frolik Base, Sjlissner, Swesterova en Sigismund.

Deze revolutionaire socialistes worden er, op klassiek stalinistische wijze, van beschuldigd geld te hebben ontvangen van de CIA, kontakt gehad te hebben met buitenlandse trotskistische groepen, en zo deel te nemen aan de normale, vrije cirkulatie van ideeën die er in de revolutionaire beweging altijd geweest is. Dat laatste punt toont nog eens aan hoe erbarmelijke methoden de fantasieloze burokraten gebruiken, om in het zadel te blijven, burokraten, die slechts een 'ideologische diskussie' kunnen voren als bij voorbaat de sensuur is ingesteld.

Maar laten we over de vermeende wandaden van de Tsechiese kameraden het ministerie van binnenlandse zaken, nee niet van justitie, van binnenlandse zaken, de heren voelen de veiligheid van hun bevoorrechte positie te bedreigd om aan justitie te doen, laten we deze even aan het woord laten:

'De activiteiten van een illegale organisatie, vijandig tegenover de staat, en die zich er op richt het proces van konsolidatie te verstoren en politieke krisissen te veroorzaken, zijn recentelijk het Tsechiese ministerie van binnenlandse zaken onder ogen gekomen. De leden van deze organisatie de samenzweorders methoden toepassen, verspreidden diverse publikaties, gericht tegen de staat, die als doel hadden het socialistiese regime omver te werpen en verzet te provoceren tegen de leiding van de kommunistiese partij en tegen de leiders van het politieke leven in Tsecho Slowakije. De organisatie trachtte cellen op te bouwen in alle delen van Tsecho-Slowakije. Deze cellen moesten werken in overeenstemming met de trotskistiese ideologie. De organisatoren stonden in voortdurend kontakt met het buitenland, van waar hen instrukties werden gegeven voor hun activiteiten tégen de republiek evenals de noodzakelijke trotskistiese literatuur'.

Je ziet, de bekende stalinistiese hutspot, die nog uitgebreid werd met beschuldigings van brandstichting en sabotage. Maar wie komplotteren er eigenlijk tegen het Tsjechiese volk? Zijn dat degenen die opkomen voor een werkelijke socialistiese democratie, voor een radendemocratie?

Nee, de echte komplotteurs zijn degenen die in 1968 600.000 man troepen binnenhaalden, tégen de partij in, tégen de staat in; en dienu slechts dank zij die troepen recht en orde laten heersen vanuit het kasteel van Praag. Dát is het werkelijke komplot.

Moet het ons verbazen dat deze samenzweorders, opgejaagd door hun werkelijke vijand, de Tsechoslowaakse en internationale arbeidersklasse, overall spoken zijn gaan zien? En dat zij de meest vulgaire beschuldigingen uit het oude arsenaal van Wisjinski, bewaard en gekultiveerd door bijvoorbeeld de twee prominente KGB-ers en nep-historici die ten tijde van de arrestaties naar Praag kwamen, dat ze die beschuldigingen weer hebben opgediept? Nee, het verbaast ons niet. Het toont ons alleen hoe groot de moeielijkheden zijn waar de burokraties-stalinistiese leiding mee kampt.

Wat is nu de betekenis van dit proces, dat op 1 maart begonnen is? Zojuist hebben we aangetoond, dat de ontwikkeling van de revolutionaire anti-burokratiese oppositie in Tsecho Slowakije in sterke mate beïnvloed is door eerst de ontstane vrijheid en later door het failliet van de progressievere burokratie en door de toenemende repressie. Door middel van dit proces wil de burokratie nu haar verdedigingslinies, haar middelen ter handhaving van haar politieke en materiële voorrechten versterken. Wil zij een voorbeeld stellen tegenover de anti-burokratiese krachten, die in geheel Oost-Europa aan de deuren van de staats- en partijburoos zijn gaan rammelen. Wil zij de oplossing van haar problemen zoeken in het enige middel dat heer nog rest. De terreur.

De burokratie heeft deze oplossing doordacht voorbereid. Een jaar was nog niet genoeg om een geschikte akte van beschuldiging te fabriceren. Daarop begonnen in verschillende provincie-plaatsen kleinere processen. Deze reeks kleinere processen liep uit op dat van Vladimir Skutina. Deze vroegere kommentator van de Tsechiese televisie werd tot twee jaar gevangenisstraf veroordeeld wegens 'aanzetten tot agitatie' en 'belediging van de president van de republiek en van vertegenwoordigers van bevriende landen'. Dat had hij dan gedaan in een manuscript dat door exakt vier mensen gelezen was. Twee jaar voor zo'n kleinigheidje, voor het opschrijven van je mening. Het proces Skutina was een etappe op weg naar volledige veroordeling van de Praagse lente. Het proces tegen de kameraden van de R.S.P. moet ook de laatste bloemen doen verwelken.

De burokratie veroordeelt hier geen saboteurs, geen anti-socialistische kontra-revolutionairen. De burokratie wil komen tot een veroordeling van de revolutionaire politieke opvattingen. De Tsjechische kameraden hebben zich uitgesproken voor een socialisme waarin de arbeiders aan de macht zijn, door middel van democratisch gekozen arbeidersraden. Dat zijn de sovjets, zoals die bestonden in de tijd van Lenin. Zij verdedigden algemene belangen van de Tsjechische en internationale arbeidersklasse. Via de R.S.P. is het Lenin die door de stalinistische burokraten voor de rechter is gedaagd.

Bij de opening van het proces maakte Pjotr Uhl, in naam van al zijn kameraden, het politieke karakter duidelijk. Hij maakte gebruik van zijn recht om de onpartijdigheid van de rechters in twijfel te trekken, en stelde de volgende vragen:

- zijn er rechters aanwezig die in de jaren '50 mensen hebben veroordeeld die later weer in ere hersteld werden? Zo ja, dan moeten zij gewraakt worden;
- zijn er rechters aanwezig die contact hebben gehad met het juridisch apparaat voordat het proces begon? Zo ja, dan moeten zij gewraakt worden;
- zijn er rechters die lid zijn van de C.P. van Tsjecho-Slowakije, onterworpen aan de partij-discipline? Zo ja, dan moeten zij gewraakt worden.

De president was toen genooddacht om de zitting te schorsen voor een week om het Hooggerechtshof zich te laten uitspreken. Het proces is inmiddels weer heropend. Maar wat de uitspraak tegen de Tsjechische revolutie ook zal zijn, de burokraten hebben zich misrekend. Dit proces helpt hen niet. De revolutionairen die terecht staan, staan niet meer alleen; overal in de wereld staat de internationale arbeidersklasse in verzet tegen kapitalisme, imperialisme, en stalinisme. De stalinistische burokraten zijn donkiesjots, die vechten tegen de hen wegmeisende windmolens van de anti-burokratische revolutie. En zij begrijpen niet dat die machtige beweging op gang gebracht wordt, door een storm die niet zal gaan liggen. De arbeidersstrijd in de arbeidersstaten laat zich niet meer weg intimideren. De politieke revolutie tegen de burokratie staat op de agenda.

De zaak van de Tsjechische revolutionairen is de zaak van de Tsjechische arbeidersklasse. De zaak van de Tsjechische arbeiders is de zaak van de gehele internationale arbeidersbeweging. Het is daarom ook onze zaak. Het slagen van een anti-burokratische politieke revolutie, het instellen van een socialistische raden-democratie in Oost-Europa zou het imperialisme geweldig verzwakken. Het zou haar van haar bondgenoot, de burokratie, beroven. Daarom geldt voor ons hier dat we alle actieve steun moeten geven aan de strijd van de Tsjechische revolutionairen.

Internationale solidariteit met de Tsjechische revolutionairen

Vrijheid voor Pjotr Uhl en zijn kameraden.

Herman Pieterse